

Poznań, dnia 3 września 2025 r.

Opinia
Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie
projektu ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu
w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
oraz ustawy – Prawo wodne (UD48)

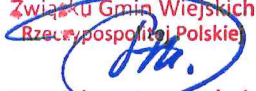
Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGWRP) zapoznał się z projektem ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz ustawy – Prawo wodne (UD48) i wyraża swój stanowczy protest szczególnie co do treści art. 20. Próby dotyczące wskazania, a w konsekwencji narzucenia JST innych alternatywnych metod dotyczących ustalania stawek za dostarczenie wody są nie tylko niewłaściwe, ale z góry skazane na porażkę zarówno pod względem finansowym jak i społecznym.

ZGWRP wskazuje następujące zależności, które muszą być uwzględnione
w projekcie ustawy:

1. Dostarczanie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków to zadanie własne gminy co jest wskazane w 9 art. 7 pkt.1, ust. 3 ustawy o samorządzie gmin, w związku z tym do wyłącznej właściwości samorządu powinno pozostać w jaki sposób wywiązuje się z realizacji tego zadania i w jaki sposób ustala stawki.
2. Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków nie może pełnić roli socjalnej różnicowanie opłat w zależności od dochodów mieszkańców, czy od zużycia prowadzi wprost do takich zależności.
3. Proponowane w ustawie zasady różnicowania stawek będą powodowały problemy w interpretacjach prawnych zarówno nadzoru prawnego wojewodów, RIO, jak i innych organów kontrolnych; będą też powodowały wzrost pracy administracyjnej (dodatkowe formularze zgłoszeń dla mieszkańców o ilości osób zamieszkujących w lokalu, lub weryfikacja z ewidencją ludności, ewentualnie z bazą odpadową).
4. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej odnosząc się do pkt. 1 uważa też za niedopuszczalny przywilej weryfikacji stawek powyżej 15% przez Wody Polskie, przynajmniej w pierwszych 2 latach po wprowadzeniu nowych zasad; wiele samorządów, z uwagi na opór Wód Polskich w zatwierdzaniu taryf, ma od kilku lat zaniżoną stawkę, co prowadzi do zaległości w bieżącym utrzymaniu sieci.

Mając powyższe na uwadze ZGWRP wskazuje, że problem leży zupełnie w innym miejscu niż wskazuje projekt ustawy. Stawki za doprowadzanie wody i odprowadzanie ścieków, powinny należeć do wyłącznej właściwości gmin. System wodno-kanalizacyjny ma się bilansować finansowo, a samorządy nie powinny dopłacać do stawek ustalonych przez nie. Jest to działanie aspołeczne, wykrzywiające istotę systemu oraz świadomość mieszkańców. Zadaniem ośrodków sprawujących władzę jest szukanie rozwiązań pozwalających na jak największe retencjonowanie wody, na stwarzanie samorządom możliwości oczyszczenia ścieków do poziomu, który w żadnym stopniu nie zagraża środowisku naturalnemu. A na to **w Krajowym Planie Odbudowy**, który powinien odpowiadać za rozwój obszarów strategicznych szczególnie w odniesieniu do infrastruktury krytycznej bo to ona stanowi o poziomie odporności w przypadku sytuacji dużego kryzysu – **środków nie ma**.

Mając powyższe na uwadze Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej **negatywnie opiniuje przedstawiony projekt** wskazując jednocześnie na konieczność przeprowadzenia na linii Rząd – Samorząd rozmów eksperckich nie na poziomie opiniowania projektu ustawy ale na etapie identyfikacji problemu, tworzenia założeń, projektowania mechanizmów, modeli empirycznych czyli procesów opisujących, przewidujących lub symulujących rzeczywiste zjawiska, bazujących na danych pochodzących z obserwacji i doświadczeń, a nie wyłącznie na abstrakcyjnych zasadach teoretycznych.

Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Jastrzębski